

ЗАТВЕРДЖЕНО Вченою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди від <u>26 серпня 2021</u> року протокол № <u>7</u>		Шифр документа <u>04.05/59.01</u>	Система управління якістю ХНПУ імені Г.С.Сковороди ПРОГРАМА РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ У ХАРКІВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ ПЕДАГОГІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ІМЕНІ Г.С. СКОВОРОДИ	УВІДНЕНО В ДІО наказом ректора Харківського національного педагогічного університету імені Г.С.Сковороди № 02125585 «<u>26</u> серпня 20<u>21</u> р. Юрій БОЙЧУК

ПРОГРАМА РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ У ХАРКІВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ ПЕДАГОГІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ІМЕНІ Г.С.СКОВОРОДИ

ПОГОДЖЕНО

Проректор з наукової, інноваційної
і міжнародної діяльності
С.В. Бережна

«26 серпня 2021 р.

Проректор з навчально-наукової роботи
В.А. Борисов

«26 серпня 2021 р.

Проректор з навчально-виховної роботи
Н.О. Борисенко

«26 серпня 2021 р.

Проректор з науково-педагогічної роботи,
соціально-економічних і правових питань
Р.І. Шабанов

«26 серпня 2021 р.

Начальник юридичного відділу
О.В. Тарасенко

«26 серпня 2021 р.

РОЗРОБНИКИ

д.п.н., доц., А.В. Боярська-Хоменко

«26 серпня 2021 р.

д.п.н., проф. В.В. Воробжіт-Горбатюк

«26 серпня 2021 р.

д.п.н., проф. Т.О. Довженко

«26 серпня 2021 р.

д.п.н., проф. Т.О. Доценко

«26 серпня 2021 р.

д.п.н., проф. Л.Д. Зеленська

«26 серпня 2021 р.

д.п.н., доц. О.С. Казачинер

«26 серпня 2021 р.

д.п.н., проф. Н.В. Олефіренко

«26 серпня 2021 р.

д.п.н., проф. Л.С. Рибалко

«19 серпня 2021 р.

д.п.н., доц. В.В. Ушмарова

«19 серпня 2021 р.

Розробники:

д.п.н. , доц.. А.В. Боярська-Хоменко

д.п.н. , проф. В.В. Ворожбіт-Горбатюк

д.п.н. , проф. Т.О. Довженко

д.п.н. , проф. Т.О. Доценко

д.п.н. , проф. Л.Д. Зеленська

д.п.н. , доц. О.С. Казачинер

д.п.н. , проф. Н.В. Олефіренко

д.п.н. , проф. Л.С. Рибалко .

д.п.н. , доц. В.В. Ушмарова

ЗАТВЕРДЖЕНО Вченою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди від «30» серпня 2011 р. протокол № 7

УВЕДЕНО В ДІЮ наказом ректора від «31» серпня 2011 р. № 158-02

Загальні положення

Підстава для розроблення Програми реалізації Концепції розвитку педагогічної освіти у Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С.Сковороди: на виконання Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про інноваційну діяльність», «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності», відповідно до Концепції розвитку педагогічної освіти, Указу Президента України «Про цілі сталого розвитку України на період до 2030 року», відповідних постанов Кабінету Міністрів України, Професійного стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти», «Стандарту вищої освіти України. Другий (магістерський) рівень, галузь знань – 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність – 011 Освітні, педагогічні науки», Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2021-2031 рр., Статуту Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди, Стратегії розвитку Харківського національного педагогічного університету імені Г.С.Сковороди на 2021 – 2025 рр., Стратегії інтернаціоналізації ХНПУ імені Г.С. Сковороди.

Програма реалізації Концепції розвитку педагогічної освіти у Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С.Сковороди (далі – Університет) розрахована на розвиток якісної прозорої педагогічної освіти, утвердження високого соціального статусу педагогічної професії, підготовку вчителя нової генерації в Університеті.

Особливості програми. В діяльності Університету головною орієнтацією є Людина, як найвищу цінність соціального буття, ставлення до неї як до суб'єкта пізнання, спілкування і творчості, свідомо акцентуація на екзистенціальні людського буття: духовну свободу, духовність і відповідальність. Педагогічна освіта в Університеті зорієнтована на становлення особистості здобувача вищої освіти – творця наукової і професійної еліти в Україні, виразника національних і європейських демократичних цінностей у світовому

професійному товаристві і академічній спільноті, здатного генерувати знання, реалізувати освітні програми з використанням сучасних технологій, проявляти лідерство і продукувати успіхменторства, фаліситаціїв мінливому інформаційно насиченому новаційному освітньому просторі.

Програму реалізації Концепції розвитку педагогічної освіти вУніверситеті розроблено з урахуванням глобалізаційногоі глокалізаційного контексту розвитку педагогічної освіти, що передбачає:

- у цільових орієнтирах формальної вищої педагогічної освіти – акцент на системне формування й розвиток загальних (академічних, гнучких) компетентностей і усвідомленняй реалізації потреби безперервно вчитися упродовж життя,

- у змісті освітніх програм – зростання частки міжпредметної і міжгалузевої інтеграції знань, яка відбувається на основі переходу від знання фактів до розвитку компетентностей, критичного мислення,

- в організації освітнього процесу – розмаїття в способах здобуття знань та зростання ролі неформальної та інформальної освіти, підтримку академічних, навчальних, творчих ініціатив здобувачів, інтернаціоналізацію вищої педагогічної освіти.

Академічна і професійна спільнота Університету діє з огляду на усвідомлення особливостей педагогічної професії в умовах сталого розвитку суспільства, що продукує:

- 1) перетворення науки в продуктивну силу і підвищення інформаційно-знаннєвих активів, актуалізує програми підготовки педагога-дослідника;

- 2) розширення структури Університету з урахуванням попиту на інформацію та знання, демасифікації освітнього простору, включення елементів національної і європейської культури в освітній і життєтворчий контент, активації волонтерської, просвітницької, громадської роботи;

3) оперативне реагування у змістовно-методичному забезпеченні освітнього процесу Університету на появу нових функціональних ролей учителя – медіатора, фасилітатора, координатора, коуча, дослідника;

4) децентралізацію управління і перехід до мережевого принципу організації, що розширює сферу повноважень самоврядних органів;

5) диверсифікацію, індивідуалізацію педагогічної праці, посилення значимості індивідуальної освітньої траєкторії особистісного і професійного розвитку здобувача вищої педагогічної освіти, науково-педагогічних працівників, менеджерів освіти, персоналу Університету.

Мета Програми: сприяння підготовці педагога нової генерації, поліфункціонала, фахівця-предметника, дослідника на основі національних надбань світового значення та усталених європейських цінностей, актуальних освітніх трендів – виховання наукової інтелектуальної еліти в умовах глобалізації і глокалізації, компетентнісний підхід в програмах підготовки конкурентоспроможного фахівця, ціннісний підхід у творенні технологічно насиченого освітнього контенту, трансформація управлінських ресурсів створення умов для вироблення і втілення індивідуальної освітньої траєкторії особистості у безбар'єрному здоров'язбережувальному психологічно безпечному середовищі Університету.

Завдання Програми. Досягнення мети передбачає такі завдання:

- сприяння відкритому пошуку, моніторингу, дослідженню освітніх реалій як базису інноваційної педагогічної діяльності і трансферу технологій;

- підтримка розроблення і реалізації конкурентноспроможних моделей педагогічної підготовки в університеті з огляду на потреби суспільства, перспектив розвитку національної економіки та глобальні технологічні зміни з опорою на поліваріативну профорієнтаційну роботу;

- сприяння розширенню академічної мобільності здобувачів вищої педагогічної освіти, долучення до Європейського дослідницького простору, розроблення і втілення наукових досягнень і методичних новацій в практику закладів загальної середньої, фахової передвищої і вищої освіти;

- підтримка ресурсів кадрового потенціалу через систему підвищення кваліфікації, функціонування наукових шкіл, неперервність взаємодії фахівців у галузі психолого-педагогічних наук, предметної підготовки, класичних і трендових методик викладання;

- створення освітнього контенту;

- забезпечення інформаційними, дидактичними, методичними та іншими ресурсами підготовки педагогів до роботи з особами з особливими потребами, соціально вразливими категоріями населення, що передбачає обізнаність з особливостями психо-фізичного розвитку таких осіб та володіння спеціальними методиками творення здоров'язбережувального психологічно безпечного освітнього середовища.

Очікувані результати

Реалізація Програми забезпечить системний характер неперервної педагогічної освіти, розроблення і втілення комплексу заходів професійного відбору майбутніх здобувачів педагогічної освіти, координацію співпраці Університету з місцевою владою, об'єднаними територіальними громадами та роботодавцями в частині змісту освітнього процесу та практичної підготовки здобувачів; відповідність ключових професійних компетентностей випускників Університету професійним стандартам, викликам динамічного цифрового суспільства.

Основна частина

I. Відкритий пошук, моніторинг, дослідження освітніх реалій – базис інноваційної діяльності і трансферу інформаційно-комунікаційних технологій.

В Університеті проводиться систематичний внутрішній моніторинг за напрямками діяльності: освітня діяльність, реалізація освітніх програм, реалізація освітньо-наукових програм, освітнє середовище, наукова й інноваційна діяльність, міжнародне співробітництво, молодіжна політика, менеджмент і кадрове забезпечення, взаємодія внутрішніх і зовнішніх стейкхолдерів.

Моніторинг має за мету виявлення та відстеження тенденцій розвитку якості освітнього процесу й інших видів діяльності Університету, встановлення відповідності фактичних результатів усіх процесів системи управління якістю діяльності Університету заявленим цілям, оцінювання ризиків, поширення позитивних практик викладання, вивчення динаміки якості навчальних курсів та якості викладання, оперативної реакції на виклики і утруднення, з якими стикаються здобувачі і науково-педагогічні працівники.

Здобувачі освіти, які є особами з особливими освітніми потребами, мають рівний доступ до участі в моніторингових дослідженнях. Моніторингові дослідження проводяться державною мовою, крім випадків, коли для досягнення цілей моніторингу доцільно його проводити офіційними мовами Європейського Союзу, мовою корінного народу або національної меншини України.

Моніторингові дослідження здійснюються з дотриманнямакадемічної доброчесності і передбачають визначення якості інформаційно-комунікаційного забезпечення освітнього процесу в Університеті.

Результати моніторингових досліджень визначають орієнтири оновлення освітніх програм, поширення інновацій у змісті освітніх компонент, формах і методах навчальних і дослідницьких взаємодій. Результати

опитування здобувачів «Викладач очима здобувача» впливає на рейтинг викладача Університету.

Перспективи розроблення програм моніторингових досліджень.

Дослідження абітурієнського середовища. Фіксація вхідних універсальних, академічних і соціально значимих гнучких навичок здобувачів першого (бакалаврського), другого (магістерського), третього (освітньо-наукового) рівнів вищої освіти.

Дослідження профіндентичності педагогічного працівника. Глибинні інтерв'ю для виявлення особливостей поведінки педагогів як споживачів на ринку освітніх послуг у сфері педагогічної освіти.

Дослідження пріоритетів інтересів здобувачів і усіх груп стейкхолдерів щодо можливості оволодіння компетентнісним підходом та сучасними ефективними інструментами – на континіумі опанування освітньою програмою.

Вивчення запитів і потреб здобувачів і науково-педагогічних працівників у створенні експериментально-лабораторних баз та актуального обладнання цифровими комплексами, комп'ютерною та мультимедійною технікою.

Моніторингові дослідження щодо вивчення орієнтирів формування траєкторії, моделі особистісного і професійного зростання педагогічних працівників.

Дослідження умов науково-педагогічної діяльності в контексті прискореної модернізації змісту освіти та методів навчання; наближення до практичних освітянських потреб, забезпечення високої міри аналітики, доказовості та дотримання доброчесності педагогічних досліджень на етапі створення середовища неперервного професійного розвитку.

II. Підтримка розроблення і реалізації конкурентноспроможних моделей педагогічної підготовки в університеті з огляду на потреби суспільства, перспектив розвитку національної економіки та глобальні технологічні зміни з опорою на поліваріативну профорієнтаційну роботу.

Для формування контингенту здобувачів, вмотивованих та орієнтованих на педагогічну професію, які здатні досягти запланованих результатів навчання в Університеті консультативний центр для абітурієнтів здійснює підготовку до складання ЗНО і творчих конкурсів, курсову підготовку з англійської, польської мов, української мови і літератури, математики, історії України, географії, біології, хореографії, художньої графіки.

В Університеті розроблено сучасні моделі педагогічної і фахової підготовки в контексті потреб суспільства, з урахуванням перспектив розвитку національної економіки та глобальних технологічних змін. Реалізується 114 освітніх програм, серед яких 62 ОП бакалаврського рівня, 46 магістерського рівня, 10 третього освітньо-наукового рівня, за галуззю знань 01 Освіта/Педагогіка 40 оп бакалаврського, 26 магістерського рівня. Надається підтримка розроблення ОПП 011 для підготовки педагогічних працівників за новими перспективними професіями, зокрема, «андрагог», «тьютор», «модератор», «фасилітатор», «менеджер електронного навчання», «асистент вчителя».

Вимоги до освітніх програм педагогічної підготовки скорельовано з Концепцією реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа». Систематичне оновлення освітніх програм передбачає: впровадження компетентнісного, особистісно-орієнтованого підходу в педагогічній освіті, забезпечення формування загальних (універсальних, ключових, академічних, соціально значимих тощо) компетентностей, набуття здобувачами вищої педагогічної освіти вмінь та досвіду формування компетентностей у здобувачів, опанування педагогічних технологій, в тому числі, з використанням елементів інформаційних і цифрових технологій, посилення практичної складової педагогічної освіти, максимальне наближення психолого-педагогічної та методичної підготовки до умов фахової діяльності, реалізації принципу дитиноцентризму та педагогіки партнерства, що ґрунтується на співпраці учасників освітнього процесу і громадськості з урахуванням положень інклюзії; набуття майбутніми педагогами навичок

дослідницької діяльності, необхідних компетентностей та досвіду роботи з дітьми з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного та спеціального навчання; формування менеджерських навичок із широким використанням інформаційних та цифрових технологій для ефективної діяльності в умовах реальної автономії Університету.

Забезпечення ефективної практичної підготовки шляхом педагогічної практики студентів на базі закладів дошкільної, загальноосвітньої, позашкільної, професійної (професійно-технічної) освіти.

Сприяння формуванню соціально зрілої особистості педагогічного працівника, прийняттю цінностей громадянського відкритого демократичного суспільства, поваги до держави та її правової системи, усвідомлення обов'язку захисту суверенітету та цілісності України, національної ідентичності, виховання толерантності, полікультурності, формування готовності до трансляції цих якостей учням через активну громадську діяльність здобувачів вищої педагогічної освіти.

Дистанційний формат навчальних і академічних комунікацій, змішане навчання координує команда фахівців Інституту інформатизації освіти Університету. Напрями діяльності Інституту інформатизації освіти: інтенсифікація процесу навчання, впровадження в навчальний процес новітніх освітніх та інформаційних технологій; створення наскрізної системи підготовки з використанням інформаційних технологій і програмування фахівцями з різних напрямків підготовки університету; реалізація Державних стандартів освіти, розробка навчальних робочих програм у відповідності до потреб навчального процесу; реалізація проектів, що пов'язані з комп'ютеризацією, інформатизацією та впровадженням дистанційного навчання.

В організації освітнього процесу продукуються інформаційні технології, елементи змішаного навчання, міждисциплінарний підхід. Важливим напрямом є реалізація ідеї навчання через дослідження, спрямована наповноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до дослідницької діяльності

за спеціальністю. Зокрема через налагодження співпраці між закладами вищої освіти на рівні регіону, у національному і міжнародному контексті.

Залучення здобувачів і науково-педагогічних працівників до роботи науково-дослідних лабораторій: з дослідження педагогічної спадщини Г.С. Сковороди, «Дидактика сучасної освіти», «Promotion здоров'я. Психодидактика», науково-педагогічних досліджень, прикладної педагогічної діагностики та корекції освітнього процесу, STREAM-технологій дошкільної освіти;

Участь в роботі науково-методичних лабораторій: інноваційної математичної освіти, сучасних методик навчання фізики, STREAM освіти, інноваційних технологій початкової освіти, інтердисциплінарності в освіті, інновацій в освіті – сприяє втіленню освітніх трендів персоналізованого і адаптивного навчання; відкритості і доступності освіти; розвитку підприємницького, дослідницького і критичного мислення; мобільного навчання з поступальною зміною ролей вчителя, викладача.

Робота Науково-методичного тренінгового центру соціального і професійного розвитку людини, Центру інноваційної і проєктної діяльності сприяє розвитку особистості «life-long learning» шляхом ініціації, розробки, організації та проведення курсів, конференцій, програм, тренінгів, семінарів, круглих столів тощо, в яких є попит на інформаційному ринку, допомагають набуті сучасних компетенцій, доповнюючи академічну освіту.

Забезпеченню базових умов реалізації індивідуальної освітньої траєкторії кожного здобувача вищої освіти і якісному опануванню освітніх програм сприяють центри Університету: Гендерний центр, Культурно-мистецький центр, Центр ліцензування, акредитації і контролю якості освіти, Навчально-методичний інклюзивний центр.

Реалізація компетентнісного підходу відбувається в межах науково-педагогічних проєктів: «Інтелект України», «Науково-методичне забезпечення педагогічного процесу середніх загальноосвітніх та вищих навчальних закладів».

Системоутворювальним концептом підготовки вчителя нової генерації є високий ціннісний орієнтир громадянської самосвідомості: виховання патріота, суб'єкта національної культури, громадянина світу, здатного до активної життєдіяльності і творчості як в рідному етнічному середовищі, так і в мультикультурному середовищі.

Потреба у вихованні у майбутнього педагога високого рівня національної самосвідомості, громадянськості, гуманізму, толерантності, здатності до міжкультурної комунікації реалізується в Університеті через волонтерський рух, який діє понад 18 років. До складу університетського волонтерського загону входять 14 факультетських волонтерських формувань, які своїми справами доводять, що волонтер-сковородинівець «сотворить світ лучшій...». Напрями волонтерських справ: допомога постраждалим унаслідок військової агресії на сході України; допомога пораненим військовим у Харківському військовому шпиталі; морально-психологічна допомога захисникам України в зоні ООС та їхнім родинам; морально-психологічна та реабілітаційна робота з переселенцями.

Аксіологічний компонент громадянської самосвідомості майбутніх педагогів формується в Університеті шляхом долучення до івентів мовознавчих, літературознавчих, журналістикознавчих і творчих шкіл, інтелектуальних ігор: «Що? Де? Коли?», брейн-рингів, конкурсу «Лист Мамі».

Культурно-масовий комітет Спілки студентів та молоді Університету здійснює роботу за напрямками: допомога здобувачам у реалізації своїх талантів; організація дозвілля; допомога майбутнім педагогам у набутті навичок культурного організатора.

В Університеті медіа комітет виступає своєрідним координатором комунікацій у соціальних мережах. За допомогою соціальних мереж медіа комітет допомагає здобувачам реалізувати свої творчі здібності, сформувати високі моральні якості, заохочує молодь до здорового способу життя, інформує про інформаційну безпеку і правила етики спілкування за допомогою цифрових сервісів.

Університет спрямовує роботу на прищеплення інноваційності як способу мислення та ключового інструменту лідерства в умовах державно-громадського партнерства. Цьому сприяє робота Школи молодого лідера, Спортивного клубу, Спілки студентів і молоді університету, Молодіжного центру, Студентського науково-валеологічного клубу, Спілки студентів-правників, науково-освітнього центру українського козацтва імені Г.С. Сковороди.

Зміна управлінської структури, розширення повноважень органів студентського самоврядування в діяльності Університету відбувається завдяки роботі Школи лідера, зокрема за напрямками: психолого-соціальна адаптація студентської молоді до умов командної взаємодії; формування навичок лідерської поведінки та мислення; підготовки молодіжних лідерів, їх здатності до самовизначення, саморозвитку та самореалізації в суспільстві; організація дослідницької роботи щодо створення моделі активної творчої діяльності студентів; стимулювання творчої праці студентів; формування комунікативних компетентностей, доброзичливості, відповідальності та інших якостей сучасного педагога-лідера.

Учасники Школи лідера мають змогу набути досвіду в організації діагностики лідерських якостей, індивідуального консультування, тренінгів з розвитку лідерських компетенцій, тренінгів особистісного зростання, управління групою, менеджменту соціальних проектів.

Клуб «Дебати» в Університеті покликаний розкривати творчі здібності та інтелектуальний потенціал здобувачів, формувати аналітичне мислення, логічне та послідовне будівництво висловлювань, риторичні навички. Традиційно відбуваються загальноуніверситетські дебатні турніри з питань модернізації вищої освіти, суспільно-політичних, загальноціннісних питань.

Актив сучасної молоді самореалізується в акціях доброчинності і підтримці соціально вразливих категорій населення, допомогу і підтримку дітей-сиріт, що проживають в інтернатах.

Традиційною є зустріч ректора із здобувачами-сиротами.

Сковородинська родина опікується і підтримує трварин у притулках, долучається до екологічних акцій «Роди і процвітай, Земле моя», «Кидай палити», валеологічної акції «Здоров'я нації – здоров'я молоді!» (присвячена Міжнародному Дню боротьби зі СНІДом).

Таланти і творчі здібності здобувачі презентують в загальноуніверситетських святах рівня фест: «Посвята в студенти», «Студент року», «Студентська весна», звітах творчих колективів університету, фестиваль команд КВК на «Кубок ректора», свято «Моя професія – учитель».

Робота Центру інноваційної та проєктної діяльності спрямована на інформування і залучення здобувачів, науково-педагогічних працівників до реалізації грантової, проєктної роботи за напрямками: грантові можливості для молодих, досвідчених учених, гранти мобільності для здобувачів вищої освіти Erasmus+, JeanMonnet, HorizonEurope, Tempu, FulbrightUkraine, USAIDUkraine.

Обов'язковою складовою освітнього процесу підготовки здобувача вищої педагогічної освіти є педагогічна практика. Практична педагогічна діяльність здобувана вищої педагогічної освіти під час навчання передбачає самостійне виконання професійних і дослідницьких завдань.

Перспективи конкурентноспроможності випускників Університету на сучасному ринку праці.

Оновлення матеріально-технічної бази Університету, залучення приватних інвестицій в ремонт, придбання нового навчального та експериментально-лабораторного обладнання.

Забезпечення неперервності педагогічної освіти через синтез послідовного ступеневого опанування освітніх програм, неперервної педагогічної практики і науково-дослідної діяльності за фахом. У сполученні предметних спеціальностей надавати пріоритет поглибленому засвоєнню спеціальних компетентностей, оволодіння методиками творення здоров'язбережувального безпечного освітнього середовища, у тому числі – цифрового.

Комплекс заходів професійного відбору майбутніх здобувачів педагогічного фаху. Розгортання системи спеціальних заходів для професійної орієнтації молоді та популяризації педагогічної діяльності: створення класів педагогічного профілю на рівні профільної середньої освіти, проведення конкурсів педагогічної майстерності для учнів закладів загальної середньої освіти, педагогічні фестивалі, віртуальні екскурсії, гостьові лекції і практичні заняття для зацікавлених осіб, відвідування культурно-просвітницьких локацій Університету здобувачами закладів загальної середньої освіти.

Актуалізація розроблення системи внутрішнього забезпечення якості педагогічної підготовки: уведення стандартизованого контролю на прикладі функціонування платформи MOODLE, оцінка здатності та здібності до педагогічної діяльності вступників на другий (магістерський) рівень вищої освіти за програмами вступного фахового випробування, долучення досвідчених педагогічних працівників із систем дошкільної, загальної середньої, позашкільної, професійної (професійно-технічної) освіти, спеціалізованої освіти відповідних рівнів до викладання окремих курсів чи проведення практичних занять, гостьових лекцій; поєднання навчання здобувачів вищої педагогічної освіти з педагогічною діяльністю у форматах волонтерства, практичної підготовки, стажування, дуальної форми здобуття освіти, роботи в канікулярний період, на неповний робочий день та/або тиждень, диверсифікації шляхів доступу до педагогічної професії, забезпечення розмаїття моделей та програм формальної педагогічної освіти, впровадження механізмів визнання результатів неформальної та інформальної освіти.

Співпраця з Державною службою якості освіти у напрямі залучення науково-педагогічних працівників Університету до проведення сертифікації вчителів у якості експертів, участі у проведенні інституційного аудиту.

Комерціалізація об'єктів інтелектуальної власності, патентування освітніх методик, отримання авторських свідоцтв на твори.

Реалізація освітніх і наукових проєктів у консалтингово-сервісному центрі національного освітнього технопарку, що утворено на базі Університету.

III. Долучення академічної спільноти Університету до Європейського дослідницького простору. Академічна мобільність здобувачів.

Академічна мобільність здобувачів вищої педагогічної освіти в Університеті покликана сприяти підвищенню якості педагогічної освіти і формуванню її привабливості, ознайомленню з культурою і традиціями різних регіонів країни та світу.

Академічна мобільність реалізується через організацію спільного дослідницького середовища й інформаційно-методичного забезпечення на рівні угод про співпрацю, спільних наукових і навчально-просвітницьких заходів.

Діє програма академічної мобільності (Польща, Фінляндія, Німеччина), що дає змогу здобувачам вищої педагогічної освіти пройти стажування в Куявському університеті у м. Ворцлавеку, м. Люблін, у Варшавському університеті (приймаючий університет – Педагогічний університет ім. Комісії національної освіти в м. Кракові) (Республіка Польща), у Грайфсвальдському університеті у Німеччині, державному закладі вищої освіти Фінляндії – Західно-Фінляндському коледжі із польсько-українською фундацією – Інститутом Міжнародної Академічної та Наукової Співпраці за підтримки мерії м. Гуйттінен у партнерстві із місцевими закладами освіти.

Співпраця в системі «здобувач – викладач – зацікавлені особи» забезпечується освітніми ініціативами Центру міжнародного співробітництва і міжнародної освіти, культурних центрів (Іранський, Турецький, Український, Китайський), Регіональний центр японської культури і освіти, Регіонального центру польської мови, культури і науки.

Університет посідає перші щаблі в рейтингу педагогічних закладів вищої освіти України. Активно співпрацює з понад 40 зарубіжними закладами вищої освіти.

Перспективи розвитку академічної спільноти Університету у Європейському дослідницькому просторі

Налагодження, розширення та зміцнення міжнародного співробітництва і партнерства Університету у сфері освітньої та наукової діяльності, підвищення конкурентоспроможності Університету. Стратегія інтернаціоналізації зорієнтована на становлення високого міжнародного статусу Університету.

Популяризація іміджу Університету на світовій арені.

Інтеграція міжнародної складової в реалізацію освітніх програм і проведення наукових досліджень. Підтримка та диверсифікація напрямів освітньої та наукової діяльності. Розширення географії іноземних здобувачів вищої освіти, які навчаються, проходять курси підвищення кваліфікації, стажування в Університеті.

Підтримка здобувачів у поданні заявок на стипендії на навчання в університетах Європи. Стимулювання здобувачів вищої педагогічної освіти, науково-педагогічних працівників до участі у програмах стажування, обміну, викладання курсів у закладах – партнерах Університету на регіональному, національному, міжнародному рівні.

Підтримка здобувачів вищої педагогічної освіти і науково-педагогічних працівників у створенні спільного простору для мейкерства, обслуговування без пошуку, розширення креативних хмарних сервісів для зменшення бар'єрів наукових експериментів, комунікації без кордонів.

IV. Кадровий потенціал Університету, функціонування наукових шкіл, неперервність системної взаємодії фахівців у галузі психолого-педагогічних наук, предметної підготовки, класичних і трендових методик викладання.

Конкурентоспроможність науково-педагогічного працівника синтезує професіоналізм, рівень кваліфікації, досвід педагогічної діяльності, майстерності, наявність професійно значущих якостей (мобільність, особиста

відповідальність за власний неперервний професійний розвиток, налаштованість на сприйняття нового, здатність до особистого творчого розвитку, інноваційних пошуків і відкриттів).

Професійний розвиток науково-педагогічних працівників Університету є обов'язковим, ґрунтується на принципах; прогностичності та випереджального характеру; інноваційності та практичної спрямованості; індивідуалізації та диференціації підходів до професійного розвитку; відкритості та дотримання положень академічної доброчесності.

В Університеті діє відкрита прозора процедура визнання традиційного та інших видів підвищення кваліфікації: навчання у закладах освіти, які мають ліцензію на підвищення кваліфікації або провадять освітню діяльність за акредитованими освітніми програмами, що передбачає набуття особою нових та/або вдосконалення раніше набутих компетентностей у межах професійної діяльності або галузі знань і може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій, а його результати не потребують окремого визнання та підтвердження.

Систематичне підвищення кваліфікації, спрямоване на формування та розвиток інформаційно-комунікаційних навичок, медійної грамотності, іншомовної компетентності та інших загальних компетентностей. Зокрема розроблено відповідні програми підготовки користувачів освітньої платформи MOODLE, мовні курси на складання іспиту B2, speaking club.

Стажування передбачає участь здобувачів вищої педагогічної освіти, науково-педагогічних працівників у сертифікаційних програмах, тренінгах, семінарах, семінарах-практикумах, семінарах-нарадах, семінарах-тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо (у тому числі – за кордоном).

Обов'язковою умовою для визнання результатів інших видів підвищення кваліфікації є удокументований опис набутих нових та/або вдосконалених відповідно до фаху раніше набутих компетентностей і досягнутих результатів навчання, співмірних з витраченим на це часом, виділенням частки навантаження, спрямованого на вдосконалення знань, вмінь і практичних

навичок у частині роботи з дітьми з особливими освітніми потребами, запобігання та протидії насильству, булінгу.

Оприлюднення результатів підвищення кваліфікації в межах політики прозорості та інформаційної відкритості Університету.

Розроблено і презентовано програми роботи наукових шкіл: історико-педагогічна, дидактична, здоров'язбережувальна, антропософська, авторські наукові студії. Робота цих спільнот передбачає реалізацію Зальцбурзьких принципів щодо забезпечення критичної маси досліджень.

Перспективи розроблення ресурсів підтримки і розвитку кадрового потенціалу Університету

Наставництво кращих науково-педагогічних працівників як вид підвищення кваліфікації, спрямований на поширення ефективної практики, популяризацію наукових шкіл Університету, вивчення молодими педагогічними працівниками практичного досвіду.

Поступове розроблення і презентування електронних портфоліо педагогічних працівників на веб-сайті Університету і установ-партнерів.

Удосконалення форм і змісту програм самоосвіти з описом запланованих до набуття нових та/або вдосконалення раніше набутих компетентностей і досягнення результатів навчання, співмірних із запланованим на це часом.

Підготовка до діяльності педагогічних працівників, які можуть виступати в ролі наставників на підставі конкретного переліку значущих професійних досягнень, на рівні співпраці з Державною службою якості освіти. Систематичне навчання та обмін досвідом, а також залучення до педагогічної експертизи освітніх програм, проєктів підручників, цифрових освітніх ресурсів тощо.

Основною траєкторією підготовки менеджерів закладів освіти в Університеті визначено: професійний та особистісний розвиток, який передбачає здобуття (визнання) додаткової формальної освіти та/або підвищення кваліфікації адміністрування, кризового менеджменту, креативного

менеджменту в освіті. Презентування кращих практик менеджменту і копоративної культури.

Співпраця з центрами професійного розвитку педагогічних працівників у об'єднаних територіальних громадах, Департаментом освіти Харківської обласної ради та Науково-методичним педагогічним центром Департаменту освіти Харківської міської ради, зокрема: участь в заходах – міських та обласних етапів конкурсу «Учитель року», членство журі, олімпіадах, розробленні і захисти науково-дослідницьких робіт МАН. .

Сприяння публікації творчих робіт, персональних розробок уроків/занять, цифрових освітніх ресурсів, які готують науково-педагогічні працівники під час підвищення кваліфікації (за їх згодою) з дотриманням педагогічними працівниками принципів академічної доброчесності та гарантування їм авторського права на власні тексти і розробки.

Вдосконалення архітектури та змісту неперервного професійного розвитку, підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, якісними зрушеннями у досягнутих результатах навчання. На етапі початку професійної діяльності випускників: розроблення комплексу спеціальних заходів сприяння входженню працівника випускника в професію; можливостей ресурсної підтримки професійної діяльності педагогічних працівників.

Долучення здобувачів вищої педагогічної освіти і науково-педагогічних працівників до створення національного та незалежних порталів розвитку педагогічної майстерності з метою забезпечення вільного доступу до професійних періодичних видань, наукових, методичних публікацій у сфері освіти, а також дистанційних (у тому числі масових відкритих онлайн) навчальних сервісів і курсів підвищення кваліфікації.

Розроблення й реалізація моделі та методики (технології) особистісного і професійного зростання педагогічних працівників; дослідження умов науково-педагогічної діяльності в контексті прискореної модернізації змісту освіти та методів навчання; наближення до практичних

освітнянських потреб, забезпечення високої міри аналітики, доказовості та дотримання доброчесності педагогічних досліджень

V. Створення освітнього контенту.

Формування змісту педагогічної підготовки в Університеті зорієнтовано на оновлення змісту освітніх програм з урахуванням сучасних трендів. Пріоритетним аспектом є орієнтація на професійну компетентність педагогів закладів освіти як сукупність загальнолюдських та специфічних професійних установок, що дозволяють успішно реалізувати задану програму і долати проблеми, що виникають у навчальному процесі. Професійна компетентність майбутніх педагогів є інтегральним утворенням, що репрезентоване системою теоретичних знань, практичних умінь, соціально значущих і професійно важливих якостей особистості. Осучаснення навчальних програм освітніх компонент усіх циклів, фахових дисциплін, програм практичної і методичної підготовки зорієнтовано на формування компетентностей педагога-дослідника, здатного застосовувати здобуті результати навчання для вирішення на якісно новому методологічному рівні стандартних і нестандартних педагогічних ситуацій, здійснювати творчу педагогічну та дослідницьку діяльність.

Науково-педагогічні працівники Університету долучилися до розроблення інформаційно-методичних матеріалів Бібліотеки вчителя з методик (технологій) навчання шкільних предметів, розробляють методичні рекомендації для вчителів, підручники, довідники й поради з актуальних питань загальної освіти і професійної діяльності.

Активно здійснюється цифровізація освітнього середовища, впровадження змішаного навчання, використання інтернет-сервісів для організації дослідження і популяризації поточних результатів.

Набуття педагогічними працівниками компетентностей та особистих здатностей, у тому числі, в технологіях електронного навчання, медіа

грамотності, інформаційної та кібербезпеки, а також основ андрогогіки – є необхідною умовою їх безперервного професійного розвитку.

Удосконалення знань, умінь і практичних навичок у частині інформаційно-комунікаційної та цифрової компетентності має здійснюватися відповідно до стандарту цифрової компетентності педагогічного працівника.

Основними напрямками використання хмарних технологій в Університеті є: хмарні сервіси, платформи для навчання, тестування хмарні сховища даних тощо.

Активно реалізується ідея гейміфікації – використання ігрових практик та механізмів у неігровому контексті для залучення здобувачів вищої педагогічної освіти до вирішення проблем навчально-пізнавального, науково-дослідницького і креативного спрямування. В основі гейміфікації лежить винагородження за виконані завдання, до якого належать різні види заохочень (бали, відзнаки, рівні, індикатори прогресу, віртуальна валюта), що корелюється з системою оцінювання ЄКТС. Важливим елементом гейміфікації є конкуренція.

Продукуються і втілюються в практику освітнього процесу технології інтерактивної комп'ютерної візуалізації, що дозволяє доповнити зображення реального світу віртуальними та елементами змішаної реальності. Науково-педагогічні працівники використовують потенціал технології віртуальної, доповненої та змішаної реальності для вирішення основних завдань освітнього процесу. Оновлено зміст дисциплін «Комп'ютерні мережі» шляхом додавання модуля «Віртуальна та доповнена реальність».

Діє науковий гурток з 3-D моделювання та роботехніки, впроваджено навчальні дисципліни: Технології STEAM освіти, Редактори 3-D графіки, Комп'ютерна анімація та відео дизайн, Web-дизайн

Здобувачами вищої педагогічної освіти проводяться авторські майстер-класи з основ 3-D моделювання та робототехніки. Мобільне навчання та використання мобільних пристроїв є допоміжним інструментом для організації навчального процесу незалежно від місця й часу за принципом BYOD.

Майбутні вчителі в Університеті набувають досвіду використання мобільних додатків в навчанні, використання освітніх сервісів, самоменеджменту в Інтернеті, практикуються у використанні технологій візуалізації, гейміфікації в освітній практиці, смарт-інструментарію сучасного педагога.

Перспективи розроблення освітнього контенту.

Розроблення контенту й підтримка електронного освітнього середовища для здобувачів вищої педагогічної освіти і науково-педагогічних працівників, дидактичних електронних ресурсів для підтримки професійної діяльності, в тому числі навчальної інфографіки, інтерактивних плакатів, електронних тренажерів та систем перевірки знань й умінь, засобів візуалізації, середовищ дослідницької та експериментальної діяльності, інтегрованих мультимедійних засобів навчання тощо. Долучення здобувачів вищої освіти до проектування й реалізації електронних освітніх ресурсів відповідно до обраної спеціальності.

Залучення педагогічних та науково-педагогічних працівників до наповнення контенту освітніх порталів та платформ, стимулювання та заохочення їх участі в підготовці відповідних матеріалів. ОСВІТОРІЯ, ПППО тощо.

Підготовка здобувачів вищої педагогічної освіти до реалізації технологій STREAM-освіти, розробки й впровадження STREAM-проектів у освітній процес закладів середньої освіти. Використання 3D-технологій у процесі підготовки майбутніх учителів: долучення здобувачів освіти до створення 3D-моделей предметного призначення, використання технологій 3D-друку та 3D-голографії, створення засобів віртуальної та доповненої реальності. Впровадження елементів робототехніки у підготовці майбутніх учителів природничо-математичних та інформатичних дисциплін.

Використання технологій мобільного навчання, ресурсу соціальних мереж, технологій гейміфікації у підготовці майбутніх учителів.

Підготовка здобувачів до грамотного й коректного використання цифрового контенту. Формування інфо-медіаосвітньої компетентності майбутніх учителів, умінь безпечної поведінки в Інтернеті.

Долучення здобувачів і науково-педагогічних працівників до створення національного та незалежних порталів розвитку педагогічної майстерності з метою забезпечення вільного доступу до професійних періодичних видань та інших публікацій у сфері освіти, а також дистанційних (у тому числі масових відкритих онлайн) навчальних і курсів підвищення кваліфікації.

Підтримка і реалізація проєктів STREAM-освіти, розширення природничо-наукового компоненту із застосуванням інноваційних технологій в освітніх програмах відповідних спеціальностей. Розширення ресурсних можливостей напрямів: робототехніка та 3D-технології.

Використання 3D-технологій: 3D-друкування, 3D-графіка, 3D-анімація, 3D-графіка для VR, AR, 3D-голографія, кодингу під час розроблення і реалізації дослідницьких, освітніх проєктів.

VI. Підготовка педагогів до роботи з особами з особливими потребами, володіння спеціальними методиками творення здоров'язберезувального, безпечного, комфортного освітнього середовища.

Діяльність Університету спрямована на забезпечення ресурсами підготовки педагогів до роботи з особами з особливими освітніми потребами, соціально вразливих категорій населення, що передбачає обізнаність з особливостями психо-фізичного розвитку таких осіб та володіння спеціальними методиками творення здоров'язберезувального, безпечного освітнього середовища.

В Університеті діє навчально-методичний Інклюзивний центр. Фахівці центру (корекційні та соціальні педагоги, валеологи, психологи, медики) для здобувачаз особливими освітніми потребами на засадах диференційованого підходу розробляють індивідуальну навчально-реабілітаційну програму

відповідно до нозології (на основі підбору оптимальних форм, методів і засобів навчання та індивідуальних корекційно-реабілітаційних заходів), забезпечують комплексний супровід для такого здобувача, його поетапну адаптацію до навчального процесу в Університеті.

Інклюзивний центр здійснює супровід здобувачів з особливими освітніми потребами з метою забезпечення їх рівного доступу до якісної вищої освіти шляхом організації інклюзивного освітнього середовища для здобувачів з порушеннями слуху, з порушеннями зору, з порушеннями опорно-рухового апарату, із соматичними захворюваннями (гіпотеріоз, цукровий діабет I типу тощо). Напрями супроводу студентів з особливими освітніми потребами: педагогічний; психологічний; медико-реабілітаційний; фізкультурно-спортивний; соціальний; професійна адаптація.

Здобувачі вищої педагогічної освіти і науково-педагогічні працівники Університету брали участь у заходах, присвячених дню осіб з глухотою, зі сліпотою, Дня дефектолога, проводили майстер-класи з каністерапії, з навчання жестової мови.

Інклюзивний центр здійснює консультаційну роботу з працівниками деканатів, завідувачами кафедр, кураторами, викладачами з питань кваліфікованого планування, організації та моніторингу навчально-реабілітаційної роботи із здобувачами з особливими освітніми потребами.

В Університеті проводиться цілеспрямована робота з формування сприятливого здоров'язбережувального освітнього середовища здобувачів вищої педагогічної освіти за сучасних умов навчання, що охоплює оптимальний розклад аудиторних занять та самостійної роботи здобувачів, популяризацію активного способу відпочинку, опанування прийомами рухової активності під час перерв, нейтралізації стресів, організація гарячого харчування, зв'язок навчального матеріалу освітніх компонент з життям.

В Університеті діє комісія з етики і управління конфліктами, діяльність якої зосереджена на пропедевтику появи конфліктів і непорозумінь між учасниками освітнього процесу, зміцнення довіри, консолідації

університетської спільноти, поширення загально визнаних етичних цінностей, принципів і стандартів.

Діяльність Комісії з питань етики та біоетики в Університеті спрямована на консультативну допомогу та контроль дотримання етичних та морально-правових принципів проведення науково-дослідних робіт, магістерських та дисертаційних досліджень відповідно до принципів сумлінного виконання випробувань і клінічних досліджень (Якісної Клінічної Практики / ICR, Якісної Лабораторної Практики / ÎR, Якісної Статистичної Практики / IUR, Якісної Виробничої Практики / IOR) та охорони і гуманного ставлення дослідників до лабораторних тварин відповідно до чинного законодавства, нормативних документів та міжнародних стандартів.

Кафедрою психології Університету координується розробка наукових психологічних підходів до вирішення пріоритетних викликів сьогодення, впровадження результатів науково-дослідної діяльності в практику психологічних служб, завідувачем кафедри ініційовано цикл просвітницьких бесід з психосоматики, канал YouTube.

Перспективи підготовки педагогів до роботи з особами з особливими потребами, володіння спеціальними методиками творення здоров'язберезувального психологічно безпечного освітнього середовища

Поширення підтримки фахівцями інклюзивного центру здобувачів вищої педагогічної освіти, які мають в родині дітей з особливими освітніми потребами.

Організація взаємодії Університету з місцевими органами виконавчої влади, державними та недержавними установами (громадськими організаціями, фондами тощо), які працюють у сфері медико-соціального реабілітування, освіти та працевлаштування осіб з інвалідністю для наповнення інформаційного простору освітніх закладів, ресурсних центрів методичним візуальним матеріалом.

Створення зон комфорту і психологічного розвантаження на території корпусів Університету, оптимізація і осучаснення зон відпочинку в гуртожитках.